

GÖTEBORGS UNIVERSITET

UNIVERSITETSRANKNINGEN FRÅN TIMES HIGHER EDUCATION 2016

En analys av resultatet för Göteborgs universitet.
Del 2 – Ämnesrankningarna

**Magnus MacHale-Gunnarsson, Analys och utvärdering, Forsknings- och
innovationskontoret**

PM 2016:05

Diarienummer V 2016/748

Oktober 2016

PM

Inledning

Detta är fortsättningen på PM 2016:05, som analyserar huvudrankningen från *Times Higher Education* (THE). Ämnesrankningarna släpptes någon vecka efter huvudrankningen.

Resultat

THE:s ämnesrankningar består av åtta breda ämnesrankningar, som rymmer 100 lärosäten vardera. I tabell 1 visas resultaten för svenska lärosäten i ämnesrankningarna.

Tabell 1: Svenska lärosätens placeringar i ämnesrankningarna 2016.

	Arts & Humanities	Business & Economics	Clinical, pre-clinical & Health	Computer Science	Engineering & Technology	Life Sciences	Physical Sciences	Social Science
Uppsala universitet			49			40	87	
Lunds universitet			66		86	42	65	93
Göteborgs universitet			97					
Stockholms universitet	88	88				49	92	87
Karolinska institutet			10					
Kungliga tekniska högskolan				73	36			
Chalmers					76			
Sveriges lantbruksuniversitet						86		

Göteborgs universitet finns representerat på en av de åtta listorna, *Clinical, pre-clinical & Health*, på plats 97, vilket är 16 placeringar lägre än förra årets 81:a plats. Tre andra svenska lärosäten finns med på listan (förra årets placering inom parentes): Karolinska institutet 10 (13), Uppsala universitet 49 (48) och Lunds universitet 66 (67).

Det försämrade resultatet för Göteborgs universitet ligger framförallt i indikatorgrupperna *Teaching* och *Research*. Det är svårt att veta med säkerhet vilka indikatorer inom dessa grupper som står för nedgången, men anseendeindikatorerna är alltid misstänkta, eftersom de är så instabila.

Indikatorer

Tretton indikatorer används för rankningen, fördelade i fem grupper. THE har inte släppt information om vilka poäng lärosätena får i varje enskild indikator, utan enbart den sammanlagda poängen för indikatorerna i varje grupp¹. Det går alltså att analysera utfallet i dessa indikatorgrupper, men inte i varje enskild indikator. De flesta indikatorer baseras på uppgifter som lärosätena själva rapporterar in (undtaget är citeringar, publikationer och anseende), och där anger lärosätena själva hur mycket som ligger inom varje ämnesområde.

Ämnen	
A&H: Arts & Humanities	E&T: Engineering & Technology
B&E: Business & Economics	LS: Life Sciences
CPH: Clinical, Pre-clinical & Health	PS: Physical Sciences
CS: Computer Science	SS: Social Sciences

1. Industry income: innovation

[CPH, A&H, B&E, LS, PS, SS: 2,5 % vikt
CS, E&T: 5% vikt]

Research income from industry: Lärosätets intäkter från näringslivet för forskning, dividerat med antalet anställda akademiker.

2. Research – volume, income and reputation

[CPH, LS, PS: 27,5 % vikt
A&H: 37,5 % vikt
B&E, SS: 32,5% vikt
CS, E&T: 30% vikt]

Reputational survey – research (3/5 vikt inom gruppen): Resultat från forskningsdelen av en enkätundersökning som låg ute januari – mars 2016. Enkäten skickades till ett antal – THE har inte uppgivit hur många – akademiker över hela världen. Enkätundersökningen resulterade i drygt 10 000 svar, vilket THE kombinerade med förra årets svar (sic!), vilket resulterade i drygt 20 000 svar. Svaren viktades efter land och ämne för att matcha den fördelning av forskare som FN:s statistik uppvisar. THE erkänner att denna indikator har en mycket skev fördelning – ett

¹ Varje lärosäte får ett datablad skickat till sig med mer detaljerad information, men bara för det egna lärosätet.

fåtal universitet i rankingens toppskikt får de allra flesta rösterna – och man har därför valt att ”lägga till en exponentiell komponent” för denna indikator, vilket troligen betyder att värdena har logaritmerats innan z-normeringen¹ utförs.

Research income (1/5 vikt inom gruppen): Totala, köpkraftsjusterade forskningsintäkter, dividerat med antalet anställda². Denna indikator ämnesnormeras, dvs. de försöker ta hänsyn till att forskningsanslagen i vissa ämnen, t.ex. medicin, oftast är större än i andra, t.ex. samhällsvetenskap. THE har dock inte avslöjat hur denna ämnesnormering går till.

Academic papers (1/5 vikt inom gruppen): Antalet publikationer i Scopus, dividerat med antalet anställda². Denna indikator är ämnesnormerad, men THE har inte avslöjat hur detta går till.

3. International outlook

[Alla ämnen: 7,5 % vikt]

Ratio of international to domestic staff (1/3 vikt inom gruppen): Antalet utländska anställda dividerat med antalet inhemska anställda².

Ratio of international to domestic students (1/3 vikt inom gruppen): Antalet utländska studenter dividerat med antalet inhemska studenter.

Proportion of internationally co-authored research papers (1/3 vikt inom gruppen): Andelen internationellt samförfattade artiklar dividerat på det totala antalet artiklar. En internationellt samförfattad artikel är helt enkelt en artikel med minst två länder representerade bland författaradresserna. Denna indikator är ämnesnormerad, men THE har inte avslöjat hur detta går till.

4. Teaching – the learning environment

[CPH, LS, PS: 27,5 % vikt]

A&H: 37,5% vikt

B&E, SS: 32,5% vikt

CS, E&T: 30% vikt]

Reputational survey – teaching (20/40 vikt inom gruppen): Resultat från utbildningsdelen av den enkätundersökning som beskrivs i samband med indikatorn ”reputational survey - research” ovan.

PhD awards per academic (8/40 vikt inom gruppen): Antalet doktorsexamina dividerat med antalet anställda akademiker. Denna indikator ämnesnormeras, men THE har inte avslöjat hur detta går till.

Students per academic (6/40 vikt inom gruppen): Antalet anställda akademiker dividerat med antalet studenter på alla nivåer.

---

¹ Se avsnittet Z-normering nedan.

² Det är oklart om detta är det totala antalet anställda eller antalet anställda akademiker (dvs. forskande och undervisande personal). Lärosätena rapporterar båda siffrorna till THE.

Income/academic (3/40 vikt inom gruppen): Lärosätets totala, köpkraftsjusterade intäkter, dividerat med antal anställda akademiker.

PhD awards/bachelor's awards (3/40 vikt inom gruppen): Antalet utgivna doktorsexamina dividerat med antalet utgivna *bachelor*-examina eller motsvarande.

5. Citations – research influence

[CPH, LS, PS: 35 % vikt

A&H: 15% vikt

B&E, SS: 25% vikt

CS, E&T: 27,5% vikt]

Citation impact: Fältnormerad medelcitering, mätt i Scopus. Indikatorn räknas först utan landsnormering och sedan med landsnormering, och så används medelvärdet av dessa två. Landsnormering går till så att medelciteringen för ett lärosäte divideras med kvadratroten av medelciteringen för det land där lärosätet ligger. Exempel: Om GU har medelciteringen 1,3 och Sverige har medelciteringen 1,21 så beräknas GU:s värde som $1,3/\sqrt{1,21} = 1,3/1,1 = 1,18$.

Z-normering

De olika indikatorerna rör sig i mycket olika skalor och har olika fördelningar. För att kunna väga ihop indikatorerna till en helhet z-normeras de, vilket innebär att ett medelvärde beräknas, och sedan anges alla lärosätens värden i hur mycket de skiljer sig från medelvärdet, uttryckt i antal standardavvikelser. Slutligen korrigeras skalan så att den löper från 0 till 100.

Skönsvärden

Om ett lärosäte inte har rapporterat in ett visst värde, kan THE välja att inte alls inkludera det aktuella lärosätet i rakningen, eller att använda någon sorts skönsvärde. För de tyngre indikatorerna väljer THE den första metoden, men för de lättare indikatorerna kan de välja skönsvärde. Detta beräknas i så fall utifrån de indikatorer som har rapporterats in, och sätts till den 25:e percentilen av dessa.

Diskussion

Av de stora rankingarna är THE den som har ändrat sin metod oftast och mest under åren, och de placeringsförändringar som ses är sällan ett tecken på faktiska förändringar i lärosätens verksamhet, utan beror antingen på metodförändringar eller på volatilitet i indikatorerna.